

Müzik Teorisi Notları 11

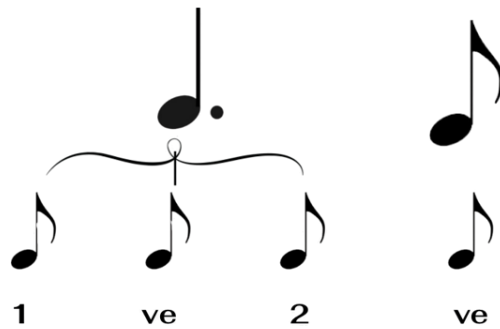
-Noktalı Notalar ve Noktalı Sus İşaretleri-

Uzatma noktaları, nota kafalarının sağ tarafında gördüğümüz, notanın süresini **yarısı kadar** daha uzatan müzik işaretleridir. Örneğin 4 vuruşluk 1'lik nota noktalı olduğunda yarısı kadar yani iki vuruş daha uzar ve 6 vuruşluk nota olur. Bu notaya noktalı 1'lik diyoruz. Aşağıda diğer noktalı notaları ve ne kadar uzadığını görebilirsiniz:

Noktalı ikilik ise tahmin ettiğiniz gibi 3 vuruşluk notadır. Nota değerleri küçüldükçe biraz hesaplaması zorlaşabilir.

$$\begin{array}{lcl}
 \text{Noktalı Birlik} & \longrightarrow & \text{Birlik} + \text{Çeyrek} = 6 \text{ vuruş} \\
 \text{Noktalı Çeyrek} & \longrightarrow & \text{Çeyrek} + \text{Çeyrek} = 3 \text{ vuruş} \\
 \text{Noktalı Çeyrek} & \longrightarrow & \text{Çeyrek} + \text{Çeyrek} = 1,5 \text{ vuruş}
 \end{array}$$

Uzatma noktası olan bir notanın uzunluğunu matematiksel olarak hesaplamamız yeterli değil, ayrıca doğru saymamız lazım. Noktalı birlik ve noktalı ikilik notaları saymak kolay. Ancak buçuklu vuruşları nasıl sayacağız? Örneğin aşağıda noktalı dördlük notasını görüyorsunuz.



2/4, ¾ ve 4/4 parçalarda noktalı dörtlüğü genellikle arkasından gelen bir sekizlik notayla görürüz. Vuruşları daha rahat sayabilmemiz için ben burada tüm ritmi sekizlik notalara böldüm. Noktalı dörtlüğün içinde 3 sekizlik var, arkasından gelen sekizlik notayı da eklersek toplamı 4 adet 8'lik yani 2 vuruş yapıyor.

Noktalı sekizlikte ise işler biraz daha karışabilir. Ancak bu notaları yarı değerindeki notalara bölerek daha iyi anlamak mümkün. Aşağıda sekizlik notanın noktalı olunca değerinin ne kadar uzadığını görüyorsunuz

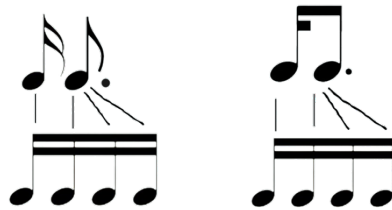
$$\text{Noktalı Sekizlik} \rightarrow \text{Sekizlik} + \text{Sekizlik} = 3/4 (0,75) \text{ vuruş}$$



Burada da noktalı sekizlik-onaltılık ritim kalıbının nasıl bölündüğünü görebilirsiniz:

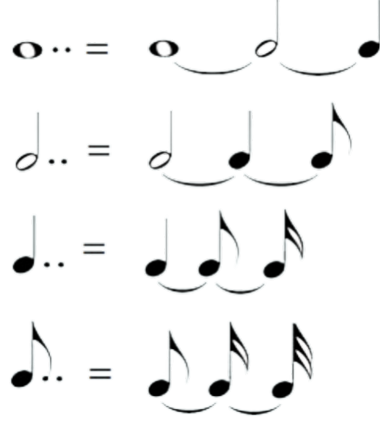


Burada da ritmin tam tersini:



iki noktalı notalar

Bazen daha az yaygın olsa da çift noktalı notalar görebilirsiniz. Bunu hesaplarken notanın tek noktalı süresine notanın orijinal süresinin dörtte birini de ekliyoruz. Örneğin arkasında iki nokta olan 1'lik nota 4+2+1 vuruş yani 7 vuruş olarak çalınır. Ya da çift noktalı ikilik nota 2+1+yarım yani 3,5 vuruş olarak hesaplanır.



Noktalı sus işaretleri

Sus işaretlerinde de noktayla karşılaşabilirsiniz ve kural aynıdır. Nokta, yanına geldiği sus işaretinin süresini yarısı kadar daha uzatır. Burada görüyorsunuz:

$$\begin{aligned} \text{—} \cdot & \longrightarrow \text{—} + \text{—} = 6 \text{ vuruş} \\ \text{—} \cdot & \longrightarrow \text{—} + \text{♪} = 3 \text{ vuruş} \\ \text{♪} \cdot & \longrightarrow \text{♪} + \text{♩} = 1,5 \text{ vuruş} \\ \text{♩} \cdot & \longrightarrow \text{♩} + \text{♪} = 0,75 \text{ vuruş} \end{aligned}$$

!!! ÖNEMLİ NOT



Burada bahsettiğim konular hakkında daha detaylı bilgi için Youtube kanalımdaki “Noktalı Notalar” videomu izleyebilirsiniz:

Noktalı Notalar: <https://www.youtube.com/watch?v=RkTsMGxpINQ&t=30s>